

Service profile

หน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU)

กลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัวและบริการด้านปฐมภูมิ โรงพยาบาลกันตัง จ.ตรัง

บริบท (Context)

หน้าที่และเป้าหมาย

หน่วยบริการปฐมภูมิ โรงพยาบาลกันตัง เป็นหน่วยงานให้บริการสุขภาพชุมชนทั้ง 4 มิติ ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษา และฟื้นฟู ในทุกกลุ่มอายุ รับผิดชอบพื้นที่ 3หมู่บ้าน หมู่ที่1, หมู่ที่4 และหมู่ที่ 6 ตำบลบางเป่า

ขอบเขตการให้บริการ

1. งานบริการเชิงรุกในชุมชน

1.1 งานตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง ตรวจคัดกรองโรคมะเร็งปากมดลูก มะเร็งเต้านม คัดกรองวัณโรค ตรวจเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ ตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็ก คัดกรองภาวะซึมเศร้า คัดกรองการดำเนินกิจวัตรประจำวันผู้สูงอายุ ฯลฯ

1.2 งานระบาดวิทยา ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เช่น โรคไข้เลือดออก ไข้หวัดนก/ไข้หวัดใหญ่ โรคอุบัติใหม่ โรคระบาดตามฤดูกาล ป้องกันและควบคุมวัณโรค โดยการค้นหาผู้ป่วยรายใหม่และวิธี DOTS ในชุมชน ฯลฯ

1.3 งานเยี่ยมบ้าน เยี่ยมผู้ป่วยเรื้อรัง มารดาหลังคลอด ทารกแรกเกิด ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ผู้ป่วยจิตเวช ติดตามการฉีดวัคซีนและตรวจพัฒนาการ และผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อ ดูแลส่งเสริมสุขภาพประชาชนในเขตรับผิดชอบ

1.4 งานบริการสุขภาพชุมชนอื่นๆ ได้แก่ ชมรมสร้างสุขภาพ ชมรมผู้สูงอายุ สุขภาพภาคประชาชน อบรมพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเชี่ยวชาญ ประกวดอาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่น รณรงค์โรคอ้วน โรคเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง ให้บริการงานสุขภาพโภชนาการ อนามัยโรงเรียน วัดส่งเสริมสุขภาพ ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง ส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)เชิงรุก ประกวดภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมไทย วยผู้สูงอายุ ฯลฯ

กลุ่มประชากรทางคลินิกที่สำคัญ

1. ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ตรวจคัดกรองโรคเบาหวานความดันโลหิต
2. ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ตรวจคัดกรองโรคซึมเศร้า ด้วย 2 คำถามและโรคทางจิต ด้วย 8 คำถาม
3. สตรีอายุ 30-60 ปี ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก
4. สตรีอายุ 30-70 ปี ผ่านการประเมินทักษะการตรวจมะเร็งเต้านมด้วยตนเอง
5. ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ตรวจคัดกรองการดำเนินกิจวัตรประจำวันในผู้สูงอายุ

ความต้องการของผู้รับผลงานสำคัญ

ลูกค้าภายใน

ฝ่าย/หน่วยงาน	ความต้องการของผู้รับผลงาน
คลินิกพิเศษ	ต้องการระบบข้อมูลและการประสานงานที่ถูกต้องและครบถ้วน
ห้อง LAB	ต้องการระบบข้อมูลและการประสานงานที่ถูกต้องและครบถ้วน
ห้องงานทะเบียน	ต้องการข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ
แพทย์	ต้องการผลการตรวจวินิจฉัยที่ถูกต้องและได้รับการรักษา/การส่งต่อที่ถูกต้องและรวดเร็ว

ลูกค้าภายนอก

กลุ่มผู้รับบริการ	ความต้องการของผู้รับผลงาน
ผู้ป่วย	ได้รับการรักษาหาย, ได้รับข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้อง, รวดเร็วประทับใจจากการมารับบริการ
ญาติผู้ป่วย	ได้รับข้อมูล, คำแนะนำ, สุขศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตัว/การดูแลตนเองและครอบครัวเพื่อป้องกันการติดต่อโรคจากผู้ป่วย
ประชาชนทั่วไปใน 3 หมู่บ้าน	- มีคุณภาพชีวิตที่ดี, บรรลุการมีสุขภาพแข็งแรง, ฟังพาดูแลช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้, ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อที่ป้องกันได้, มีส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมสร้างชุมชนตนเองให้เข้มแข็ง
ผู้ไม่มีหลักประกันสุขภาพ	- มีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขของรัฐ ได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน
กลุ่มอื่นๆ จนท. / หน่วยงาน อื่นๆ ใน รพ.	- การบริการอย่างประทับใจ ข้อมูลข่าวสารรวดเร็วถูกต้อง ให้ความร่วมมือเต็ม ความรู้ความสามารถ

ความต้องการการประสานงานภายในที่สำคัญ

หน่วยงานที่ต้องการประสานงาน	ความต้องการการประสานงาน
-----------------------------	-------------------------

อบต.	ขอสนับสนุนงบประมาณการจัดทำโครงการ
ผู้ใหญ่บ้าน	ติดต่อประสานงานกับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ
อสม.	ดูแลประชาชนในแต่ละครัวเรือนที่รับผิดชอบ
โรงเรียน	ประสานข้อมูลและให้บริการ ส่งเสริม ป้องกัน และรักษา ตลอดจนการพัฒนายกระดับมาตรฐานของโรงเรียน
เครือข่าย คปสอ. อำเภอกันตัง	การประสานงานและการส่งต่อข้อมูล ที่ถูกต้อง ครบถ้วนและรวดเร็ว

ลักษณะสำคัญของงานบริการและปริมาณงาน

สถิติบริการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559
สตรีอายุ 30 – 60ปี ตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก	76.03% 504/655	98.99% 589/595	100 718/718	22.25 144/647	42.09 285/677
สตรี 35 ปีขึ้นไป ผ่านการประเมินทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	85.10% 737/866	89 588/654	97.16 823/847	99.45 773/777	94.83 770/812
ประชาชน 15 ปีขึ้นไป ตรวจคัดกรองความดัน เบาหวาน	94.667%	95.69%	95.48 1775/1859	95.88 1328/1385	99.02 1309/1322
ประชากรในเขตรับผิดชอบได้รับการขึ้นทะเบียนหลักประกันสุขภาพ	99.84%	99.82%	99.82	99.98	99.95
อสม.เข้าร่วมกิจกรรมและได้รับการพัฒนาศักยภาพ	94.63%	90.01%	92.10%	100	100
ประชากรกลุ่มเสี่ยงเบาหวานปีก่อนหน้า มาเป็นผู้ป่วยรายใหม่ปีปัจจุบัน	2.48% 5/201	3.38 2/59	92.10%	3.41 6/176	1.02 2/195
ผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการคัดกรองภาวะแทรกซ้อนทางจอตประสาทตา	82.73% 115/139	89.47 17/19	1.14% 1/87	73.17 120/164	74.68 115/154
โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐาน	ระดับ ทอง	ระดับ ทอง	ระดับทอง	เพชร 1 ทอง 3	เพชร 1 ทอง 3
ประชากรกลุ่มเสี่ยงโรคความดันโลหิตสูงป่วยเป็นโรครายใหม่	2.7 15/180	11/150 7.33	1.57 14/893	7.37 28/376	3.32 19/572

ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ

1. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

2. มีกลุ่มแกนนำเครือข่ายบริการสุขภาพในชุมชน
3. ประชาชนมีสุขภาพดี
4. ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้นได้

ความท้าทาย และความสำคัญ จุดเน้นการพัฒนา

ความท้าทาย

1. การลดอัตราการเพิ่มผู้ป่วยรายใหม่ในผู้ป่วยรายใหม่ ในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง DM,HTและCOPD
2. การป้องกันภาวะแทรกซ้อนระยะยาว ในกลุ่มโรคเรื้อรัง
3. การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยหลังเกิดภาวะแทรกซ้อน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ป่วย
4. การป้องกันภาวะติดเชื้อ ความพิการ

ความสำคัญ

1. กลุ่มแกนนำเครือข่ายบริการสุขภาพในชุมชนขาดความยั่งยืนในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ
2. ประชาชนไม่มีความตระหนักในการดูแลตนเองเนื่องจากมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
3. กลุ่มองค์กรท้องถิ่นให้ความสำคัญน้อยในเรื่องการดูแลสุขภาพของประชาชน

ศักยภาพในด้านผู้ปฏิบัติงาน เครื่องมือ เทคโนโลยี

ด้าน	ศักยภาพ	ข้อจำกัด
ผู้ปฏิบัติงาน	ขาดความรู้และความชำนาญ	จนท.ได้รับการอบรมฟื้นฟูความรู้ไม่สม่ำเสมอ
เครื่องมือ	มีไม่เพียงพอในการใช้งาน	มีจำนวนน้อย เช่น เครื่องวัดความดันเครื่องเจาะน้ำตาล และเครื่องชั่งน้ำหนัก
เทคโนโลยี	เจ้าหน้าที่รับงานใหม่ทุกคนต้องเรียนรู้การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลพื้นฐาน	มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอในการทำงาน

ประเด็นการสร้างเสริมสุขภาพที่เกี่ยวข้อง

- การส่งเสริมสุขภาพของเจ้าหน้าที่
1. เป็นแบบอย่างที่ดีด้านการดูแลสุขภาพ
 2. การออกกำลังกายในเจ้าหน้าที่

กระบวนการสำคัญ (key Performance)

กระบวนการสำคัญ	สิ่งที่คาดหวังจากกระบวนการ	ตัวชี้วัดสำคัญ
งานบริการตรวจค้นหา มะเร็งปากมดลูก	-สตรีกลุ่มเป้าหมายได้รับการค้นหา และตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก	- ร้อยละของสตรีกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็ง ปากมดลูก - ร้อยละของสตรีที่มีผลการตรวจ ผิดปกติได้รับการส่งต่อ
การตรวจเต้านมด้วยตนเอง	-หญิงวัยเจริญพันธุ์มีความรู้และทักษะ และสามารถตรวจมะเร็งเต้านมได้ด้วย ตนเอง	-ร้อยละของประชากร กลุ่มเป้าหมายมีความรู้และ สามารถตรวจมะเร็งเต้านมด้วย ตนเองได้ถูกต้อง
การตรวจคัดกรอง โรคเบาหวานและโรคความ ดันโลหิตสูงในชุมชน	-ประชากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการ ตรวจคัดกรองเบาหวาน และความดัน -ประชากรกลุ่มปกติได้รับการส่งเสริม ให้เป็นสมาชิกของชมรมสร้างสุขภาพ มีความรู้และสามารถดูแลสุขภาพได้ ด้วยตนเอง	-ร้อยละของประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไปได้รับการคัดกรอง เบาหวานและความดันโลหิตสูง -ร้อยละของประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้รับการส่งต่อ

กระบวนการสำคัญ (key Performance) (ต่อ)

กระบวนการสำคัญ	สิ่งที่คาดหวังจากกระบวนการ	ตัวชี้วัดสำคัญ
	-ประชากรกลุ่มเสี่ยงได้รับการส่งต่อ เพื่อการดูแล เฝ้าระวังต่อเนื่องและ ส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพ -ประชากรกลุ่มป่วยได้รับการดูแล รักษาที่ถูกต้อง	-ร้อยละของประชากรกลุ่มเสี่ยง ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของชมรม สร้างสุขภาพในระดับหมู่บ้าน -จำนวนอุบัติเหตุที่ประชากร กลุ่มป่วยขาดการรักษา
การตรวจคัดกรอง ADL	- เพื่อจำแนก กลุ่มผู้สูงอายุให้สามารถ วางแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เหมาะสมในระยะยาว	- ร้อยละของผู้สูงอายุได้รับการ คัดกรองและประเมินสมรรถนะ เพื่อการดูแล ด้วยเครื่องมือ Activity of Daily Living (ADL)
การตรวจคัดกรองซึมเศร้า	- ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปได้รับการคัด กรองซึมเศร้า 2 คำถาม ได้รับส่งต่อ เพื่อการช่วยเหลือตามแนวทางอย่าง เหมาะสม จากรพช. ,รพศ.	- ร้อยละของประชากรกลุ่มเสี่ยง อายุ 15 ปีขึ้นไป ได้รับการคัด กรองซึมเศร้า
การตรวจคัดกรอง	- เด็กอายุ 9,18,30,42 เดือนได้รับการ	- ร้อยละของเด็กอายุ 9,18,30,42

พัฒนาการเด็ก	ตรวจคัดกรองพัฒนาการทั้ง 5 ด้านตามช่วงอายุที่กำหนด ด้วยเครื่องมือ DSPM	เดือน ได้รับการตรวจพัฒนาการ
--------------	---	-----------------------------

การส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

1. มีการออกกำลังกายในหมู่บ้าน เช่น การเดินแอโรบิก การรำไม้พลอง การเล่นฟุตบอล
2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มป่วย

วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด การพัฒนา

ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ /ความท้าทายที่สำคัญ	เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัดและผลลัพธ์ (Link)	กิจกรรมพัฒนา (Link)
1. ประชาชนได้รับการคัดกรองภาวะเสี่ยง	เพื่อค้นหาบุคคลที่มีภาวะเสี่ยง เข้ากลุ่มปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ	ประชาชนอายุ 15ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรอง HT และDMและซึมเศร้า	สร้างแกนนำดูแลสุขภาพประจำหมู่บ้าน
2. สตรีอายุ 30 – 60 ปี คัดกรองมะเร็งปากมดลูก	เพื่อเป็นการค้นหาผู้ที่มีความผิดปกติของปากมดลูก และได้รับการส่งต่ออย่างรวดเร็ว	สตรี 30 – 60 ปีได้รับการคัดกรองมะเร็งทุกคน	รณรงค์ตรวจคัดกรองในวันหยุดทำงาน และออกตรวจคัดกรองในชุมชน
3. สตรีอายุ 30-70 ปีขึ้นไป ผ่านการประเมินทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	เพื่อเป็นการค้นหาผู้ที่มีความผิดปกติของเต้านมได้รับการส่งต่ออย่างรวดเร็ว	สตรี 30-70 ปีขึ้นไป มีความรู้และผ่านการประเมินทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเอง	สร้างแกนนำดูแลสุขภาพเกี่ยวกับทักษะการตรวจเต้านมด้วยตนเองเป็นประจำทุกเดือน
ประเด็นคุณภาพที่สำคัญ /ความท้าทายที่สำคัญ	เป้าหมาย/วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัดและผลลัพธ์ (Link)	กิจกรรมพัฒนา (Link)
การตรวจคัดกรอง ADL	- เพื่อจำแนก กลุ่มผู้สูงอายุให้สามารถวางแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง เหมาะสมในระยะยาว	- ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองและประเมินสมรรถนะเพื่อการดูแล ด้วยเครื่องมือ Activity of Daily Living (ADL)	- สร้างอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ

<p>การตรวจคัดกรอง ซีมีเสร่า</p>	<p>- ประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไปได้รับการคัดกรอง ซีมีเสร่า 2 คำถาม ได้ รับส่งต่อ เพื่อการ ช่วยเหลือตามแนวทาง อย่างเหมาะสม จาก รพช. ,รพศ.</p>	<p>- ร้อยละของประชากร กลุ่มเสี่ยง อายุ 15 ปี ขึ้นไป ได้รับการคัด กรองซีมีเสร่า</p>	<p>- ค้นหาผู้ป่วยในชุมชนที่ มีภาวะซีมีเสร่าได้รับการ ส่งต่อรักษา</p>
<p>การตรวจคัดกรอง พัฒนาการเด็ก</p>	<p>- เด็กอายุ 9,18,30,42 เดือนได้รับการตรวจคัด กรองพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน ตามช่วงอายุที่ กำหนด ด้วยเครื่องมือ DSPM</p>	<p>- ร้อยละของเด็กอายุ 9,18,30,42 เดือน ได้รับการตรวจ พัฒนาการ</p>	<p>- สร้างแกนนำครูในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กช่วยในการ คัดกรอง เด็กที่มี พัฒนาการล่าช้า</p>

กิจกรรมทบทวนคุณภาพ

ปัญหา/โอกาสพัฒนา/กรณีตัวอย่าง case / เหตุการณ์	การปรับปรุง/การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	ผลลัพธ์
<p>1. ประชากรกลุ่มเป้าหมายไม่มารับบริการตรวจ มะเร็งปากมดลูก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และความสำคัญของการ คัดกรอง - ออกให้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกใน พื้นที่ - ให้ อสม.ประสานประชากรกลุ่มเป้าหมายและ นำมาตรวจ ณ จุดให้บริการ 	<p>กลุ่มสตรีอายุ30-60ปี ได้รับความรู้และเข้ารับการคัด กรองมะเร็งปากมดลูกตามเป้าหมาย</p>

บทเรียนจากการพัฒนา

เรื่อง มะเร็งปากมดลูก

ปัญหา/โอกาสพัฒนา

ประชากรกลุ่มเป้าหมายไม่มารับบริการตรวจมะเร็งปากมดลูก

วัตถุประสงค์

เพื่อค้นหาผู้ที่มีความผิดปกติของปากมดลูก และได้รับการส่งต่ออย่างรวดเร็ว

การปรับปรุง/เปลี่ยนแปลง

1. จัดประชุม อสม. ในพื้นที่ เพื่อชี้แจงกลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่และชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน
2. ประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก
3. ออกให้บริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในพื้นที่รับผิดชอบ
4. ให้ อสม. ประสานประชากรกลุ่มเป้าหมายและนำมาตรวจ ณ จุดให้บริการ

ผลลัพธ์

กลุ่มสตรีอายุ 30-60 ปี ได้รับความรู้และเข้ารับการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกตามเป้าหมาย

